

GUVERNUL ROMÂNIEI

Aprob,

Victor-Viorel PONTA

Prim-ministru

MEMORANDUM

De la: *Eugen Orlando TEODOROVICI, ministrul fondurilor europene*

Remus PRICOPIE, ministrul educației naționale

Mihnea COSTOIU, ministru delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică

Tema: *Îndeplinirea și asumarea condiționalităților ex-ante în contextul pregătirii și aprobării documentelor de programare a fondurilor europene alocate României în perioada 2014-2020 pentru domeniile Educație și Cercetare-Dezvoltare-Inovare*

I. Elemente generale privind condiționalitățile ex-ante

După cum a fost menționat în Nota nr. 5/7474/09.11.2012 discutată în Guvern, pentru a consolida performanțele politicii de coeziune în perioada 2014-2020, Comisia Europeană a propus introducerea unor dispoziții specifice privind condiționalitățile ex-ante aplicabile utilizării fondurilor europene.

Condiționalitatea ex-ante definește un factor critic predefinit, ce reprezintă o premisă necesară și care are o legătură directă și un impact imediat asupra realizării eficiente și eficace a obiectivelor specifice stabilite la nivelul unei priorități de investiții. Conform propunerii de regulament general¹, condiționalitățile ex-ante pot fi îndeplinite cel târziu până la 31 decembrie 2016. Cu toate acestea, acele condiționalități care au legătură directă cu stabilirea priorităților de finanțare de la nivelul documentelor de programare pot fi solicitate a fi îndeplinite înainte de aprobarea programelor operaționale.

¹ *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL laying down common provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund, the Cohesion Fund, the European Agricultural Fund for Rural Development and the European Maritime and Fisheries Fund covered by the Common Strategic Framework and laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and repealing Regulation (EC) No 1083/2006*

Precizăm că, pe lângă condiționalitățile ex-ante prevăzute în viitoarele regulamente ce vor guverna politica de coeziune pentru perioada 2014-2020, Comisia Europeană poate propune și alte elemente de condiționalitate, în funcție de situația specifică existentă în statul membru.

Astfel, pe lângă condiționalitățile ex-ante existente în actualul proiect de regulament general, la elaborarea acestui Memorandum au fost avute în vedere și elementele identificate de Comisia Europeană în *Documentul de poziție privind elaborarea Acordului de Parteneriat și a programelor operaționale în România, pentru perioada 2014–2020*².

Ținând seama de cele menționate anterior și în contextul necesității accelerării procesului de pregătire internă pentru accesarea fondurilor europene 2014-2020, precum și pentru a răspunde exigențelor de natură strategică ale viitoarelor finanțări europene, au fost elaborate planuri de acțiune pentru fiecare condiționalitate ex-ante în parte, calendarul propus fiind corelat cu termenele prevăzute pentru elaborarea documentelor de programare.

Monitorizarea îndeplinirii condiționalităților ex-ante se va face în cadrul unui **Grup Interministerial** constituit în acest sens, grup din care vor face parte **secretarii de stat de la nivelul ministerelor de linie desemnați** ca fiind responsabili de îndeplinirea acestor condiționalități, precum și a celorlalte etape din procesul de programare. Monitorizarea se va face în cadrul unor reuniuni periodice, pe baza unor raportări săptămânale, Grupul Interministerial fiind coordonat de ministrul fondurilor europene.

II. Condiționalități ex-ante și documentele strategice aflate în responsabilitatea Ministerului Educației Naționale

- Existența unui cadru strategic de politică pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii (PTS) în limitele art. 165 din TFUE;
- Existența unui cadru strategic de politică la nivel național sau regional pentru învățământul terțiar având ca scop creșterea participării, calitatea și eficiența învățământului terțiar, în limitele prevederilor art.165 din TFUE
- Existența unui cadru strategic de politică la nivel național și/sau regional pentru învățarea pe tot parcursul vieții, în limitele prevederilor art. 165 din TFUE
- Existența unei strategii naționale 2014-2020 de dezvoltare/modernizare a infrastructurii educaționale
- Existența unei strategii naționale sau regionale în domeniul cercetării și al inovării pentru specializarea inteligentă, în conformitate cu programul național de reformă, care să stimuleze efectuarea de cheltuieli private pentru cercetare inovare;
- Existența unui plan multianual pentru bugetarea și prioritizarea investițiilor în domeniul cercetării și al inovării.

La elaborarea documentelor strategice trebuie avute în vedere următoarele elemente:

- ✓ Stabilirea unor obiective strategice globale care să reflecte viziunea națională în domeniu și a unor obiective specifice clare care să fie în concordanță cu obiectivele tematice și cu prioritățile de investiții prevăzute în regulamente europene 2014-2020;
- ✓ Reflectarea la nivel regional a intervențiilor, inclusiv corelarea cu Planurile de Dezvoltare Regională 2014-2020, mai ales în acele domenii în care potențialii beneficiari sunt autoritățile publice locale;
- ✓ Stabilirea estimativă a necesarului de finanțare din toate sursele (bugete naționale, fonduri externe rambursabile și nerambursabile) pentru atingerea obiectivelor strategice, respectiv pentru realizarea intervențiilor stabilite prin strategie;

² *Poziția serviciilor Comisiei cu privire la dezvoltarea unui Acord de parteneriat și a unor programe în România în perioada 2014-2020, transmisă prin scrisoarea nr.Ares(2012)1240252 - 19/10/2012*

- ✓ Identificarea și prezentarea, după caz, a proiectelor cu importanță strategică, finanțabile din toate sursele;
- ✓ Stabilirea unor mecanisme funcționale de monitorizare și implementare a strategiei, inclusiv a unor indicatori, pentru a evalua ulterior aplicarea și impactul investițiilor realizate, precum și pentru a susține funcționarea viitoarelor programe operaționale.
- ✓ Realizarea după caz, în funcție de tipul de investiții promovate, a procedurii SEA în conformitate cu prevederile Directivei privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (SEA) *(este necesară demararea procedurii SEA în momentul în care există elaborată prima versiune a documentului, primul pas fiind notificarea în acest sens a Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice)*.

III. Concluzii

În vederea îndeplinirii condiționalităților ex-ante este necesară

- **Aprobarea planurilor de acțiune anexate pentru implementarea condiționalităților ex-ante și elaborarea documentelor strategice care intră în responsabilitatea directă a Ministerului Educației Naționale.**

Anexa 1: *Planuri de acțiune pentru îndeplinirea condiționalităților ex-ante și pentru elaborarea documentelor strategice referitoare la Educație*

Anexa 2: *Plan de acțiune pentru îndeplinirea condiționalităților ex-ante referitoare la Cercetare Dezvoltare Inovare*